

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΘΑΝΑΣΗΣ
Θ. ΝΙΑΡΧΟΣ

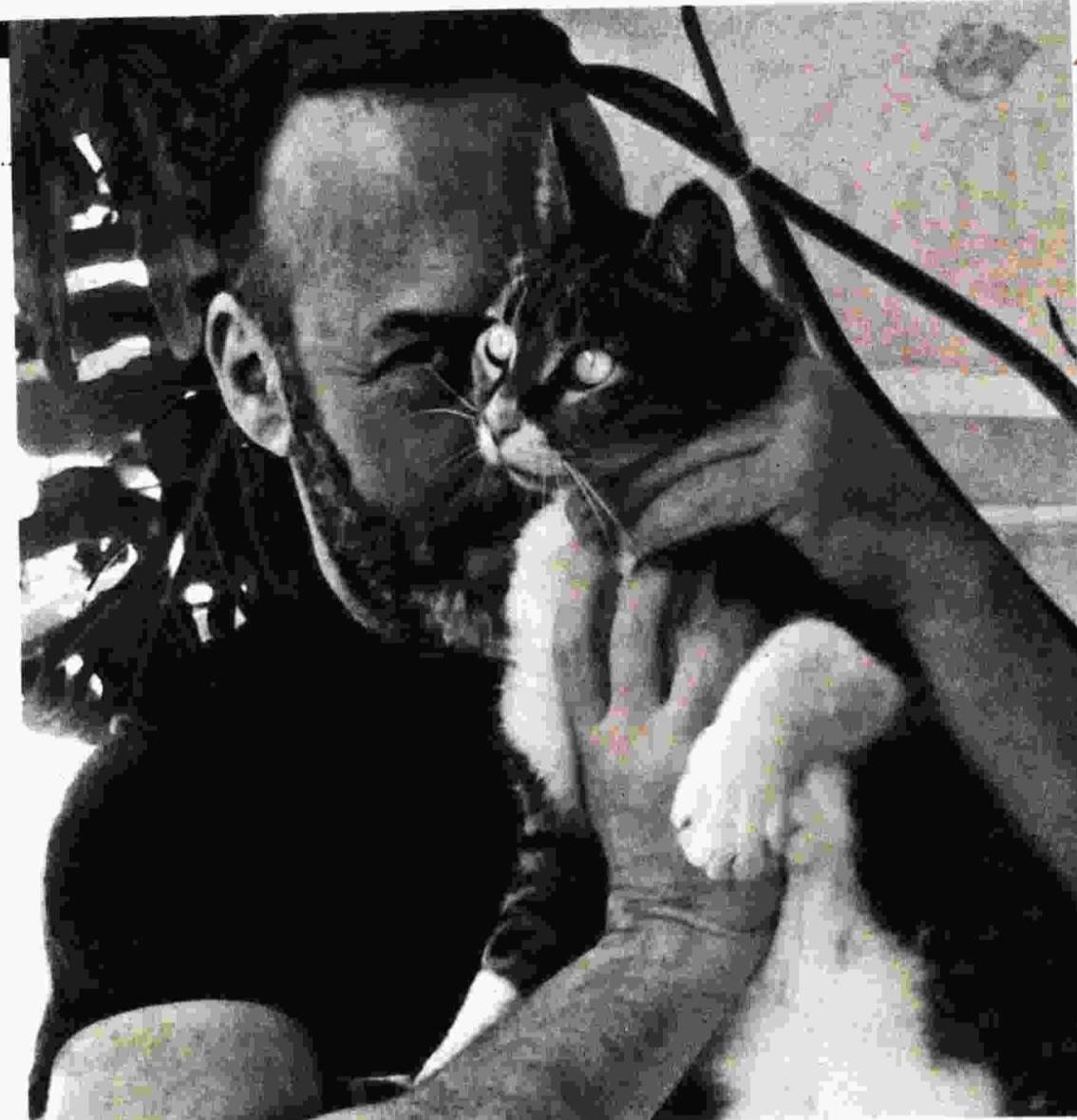
Tα εξαιρετικά πλεονεκτήματα του μυθιστορήματος του Νίκου Βουδούρη «Καιάφας» ξεκινάνε από το οπισθόφυλλο – επιτέλους ένα οπισθόφυλλο τόσο καίριο και παραστατικό ώστε να σε προϊδεάζει σε σχέση μόνον με δύτι πρόκειται να διαβάσεις, χωρίς να βροντοφωνάζεις ή έστω να υπαινίσσεται ότι θα σε συνεπάρει κιόλας, όπως συμβαίνει με οπισθόφυλλα μυθιστορημάτων που, αν και σε έχουν προετοιμάσει για μια αναγνωστική απόλαυση, στο τέλος σε αφήνουν με άδεια χέρια. Θα πρότεινε κανείς ο «Καιάφας» να διαβαστεί ταυτόχρονα με ένα άλλο μυθιστόρημα που κυκλοφόρησε σχετικά πρόσφατα, το «Ωστικό κύμα» του Νίκου Δαβέτα (μικρά σε έκταση και τα δυο, εκατόν πενήντα δυο σελίδες το πρώτο, εκατόν πενήντα εφτά το δεύτερο) για τον εξής απλό αλλά ταυτόχρονα και εξαιρετικά σημαντικό λόγο: Ο κλειστός αφηγηματικά ορίζοντας

Η σημαδιακή φράση «Κάθε φορά που ξέρω τι θέλω είμαι χαρούμενος» οριοθετεί με έναν τρόπο δραματικό το μέγεθος της δυστυχίας του πρώτου

του «Καιάφα», αφού περιορίζεται στα λίγα τετραγωνικά χιλιόμετρα μιας περιοχής της Πελοποννήσου, να αναδεικνύεται εξίσου πλούσιος – αν όχι περισσότερο – με την αναπεπταμένη γεωγραφικά εμβέλεια του «Ωστικού κύματος», έστω κι αν την απόσταση ανάμεσα στο Λονδίνο και την Αθήνα την αισθάνεσαι να μεταβάλλεται σε μια δρασκελιά.

Το «θέμα»

Τελικά φαίνεται το «θέμα» να έχει τη λιγότερη σημασία προκειμένου να γραφεί ένα σημαντικό πεζογράφημα και όσο ενδιαφέρον μπορεί να έχουν οι εκρήκεις στο μετρό του Λονδίνου («Ωστικό κύμα») που ως πρωτοσέλιδο είδηστο στις εφημερίδες γίνονται γνωστές σε όλο τον κόσμο, την ίδια ακριβώς διεκδικεί ένας μυθιστορηματικός πρώτος («Καιάφας») που, ανάλογα με τις περιστάσεις, παρουσιάζεται με διαφορετικό όνομα και επώνυμο, ενώ για την περιπέτειά του θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς ότι αφορά αποκλειστικά τον ίδιον. Θα συνέβαινε κάτι σχετικό αν δεν υπήρχαν κάποιες σταθερές συντεταγμένες, όπως για παράδειγμα τις μεγάλες αποφάσεις να τις προετοιμάζουν συνήθως φαινομενικά ανώδυνες συνθήκες, ώστε όσο ευθύνονται οι τρίχες στη μήτη και τα αφτιά του πατέρα του για την απόφασή του να αλλάξει ζωήν ο πρωτοπρόσωπος αφηγητής του «Καιάφα» – με όποιο όνομα και αν συστίνεται όταν τον ρωτάνε, είτε ως Λινάρδος Σαμαρτζής είτε ως Λάμπρος Χρονόπουλος ή Γιάννης Πετρόπουλος – στον ίδιο ακριβώς βαθμό να χρεώνεται η διάθεση αυτής της αλλαγής σε ένα περιβάλλον που υπήρξε συνέπεια «ελεύθερης» επιλογής.

Ο Νίκος Αδάμ
Βουδούρης είναι
αρχιτέκτονας από
το Γλυκορρίζι
της Μεσσηνίας.
Ο «Καιάφας» είναι το
δεύτερο βιβλίο του

που αν και αποτυπώνεται τη στιγμή της δημιουργίας της, έχει ξεκινήσει πολύ πριν την «τυχαία» συνάντησή τους. Σε σημείο μάλιστα να αναρωτιέσαι αν τον Καιάφα και την γύρω του περιοχή δεν είναι ο Σαμψών – το όνομα του σκύλου – που τελικά μας τα περιγράφει, αφού ον έλειπε ο ίδιος δεν θα μας γινόταν τόσο εκθαμβωτικό το καθετί, έμψυχο ή άψυχο, που τώρα σκεδόν το μεταμορφώνει με την παρουσία του.

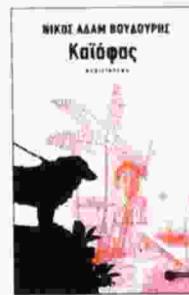
Ωστόσο, αν και φαίνεται να βαραίνει ιδιαίτερα στον «Καιάφα» π σχέση του πρώτα με τον Σαμψών, έτσι όπως κατορθώνει ο δεύτερος να γνωρίσει ο πρώτος μια εκδοχή του εαυτού του που θα του έμενε για πάντα άγνωστη, αν δεν είχε πραγματοποιηθεί η σχέση αυτή, ο κεντρικός άξονας του μυθιστορήματος μοιάζει να τοποθετείται σε μια περιοχή που δεν είναι ούτε ανθρωποκεντρική ούτε πολύ περισσότερο γεωγραφική. Η ιλιγγιώδης εσωτερική διαδρομή ενός ανθρώπου, σε σχέση με ένα περιβάλλον που αν και γνωστό και προσεγγίσιμο για τον καθένα, προκαλεί αντικίσεις τόσο δραματικά νεοφανείς, με τα πιο ευπροσήγορα μάλιστα αφηγηματικά μέσα να την εικονογραφούν, την μεταβάλλει σε κάτι τόσο οικείο ώστε θα μπορούσε να βεβαιώσει κανείς πως ο «Καιάφας» συνιστά την εγχώρια εκδοχή του «Μετέωρου ανθρώπου» του Σολ Μπέλου, λειασμένη όμως χάρη στην παρουσία του ελληνικού φωτός.

Νίκος Αδάμ Βουδούρης

Αυτογνωσία ίσον τρέλα

Η ιλιγγιώδης εσωτερική διαδρομή του «Καιάφα» συνιστά την εγχώρια εκδοχή του «Μετέωρου ανθρώπου» του Σολ Μπέλου, λειασμένη όμως χάρη στην παρουσία του ελληνικού φωτός

Ενώ φαίνεται να μην περιμένει παρά κάτι εντελώς απροσδόκιμο να του καθορίσει έναν τρόπο ζωής, κατά βάθος υπάρχει μια βαθιά συμφωνία ανάμεσα σε άτι, έχει ζήσει και σε δύτι προετοιμάζει ο ίδιος ώστε να του αποκαλυφθεί ως άγνωστο την αμέσως επόμενη στιγμή. Με συνένοχο έναν σκύλο, αφού, αν δύσα μας γίνονται γνωστά χάρη στην επαφή τους, προϋπέθεται τη σχέση ανάμεσα σε τρεις-τέσσερις ανθρώπους, δεν θα εσωτερικοποιούνταν στον ίδιο βαθμό το καθετί είτε πρόκειται για μια ερωτική συνεύρεση είτε για

Νίκος Αδάμ
Βουδούρης
ΚΑΙΑΦΑΣ

Εκδ. Πατάκη,
2016, σελ. 152
Τιμή: 7,70 ευρώ

τον οριζοντιώμενο κορμό ενός πεύκου. Χωρίς βέβαια να απουσιάζουν οι άνθρωποι αυτοί και όσο μόνον νοι τρεις ή τέσσερις αλλά πολύ περισσότεροι, αν λογαριάσουμε τον συνάδελφο του πρώτα, τον Φωκά, τους χελωνάδες κατασκηνωτές, το ζευγάρι Γιάννη και Βιβή Μενύχτα, την κτηνίατρο Αναστασία Μπόζου, τον Δημήτρη Σταματελόπουλο, που όσο ευδάκριτα και αναγνωρίσιμα και αν καταχωρούνται μέσα στο μυθιστόρημα δεν παύουν να παραμένουν το φόντο για μια σχέση – αυτή του πρώτα με τον σκύλο του –

Το αντίτιμο

Η σημαδιακή φράση «Κάθε φορά που ξέρω τι θέλω είμαι χαρούμενος», επωμένη κάποια στιγμή μάλισταν ως κραυγή απελπισίας παρά ως παρηγοριά, φαίνεται να οριοθετεί με έναν τρόπο δραματικό το μέγεθος της δυστυχίας του πρώτα καθώς μοιάζει να εξισώνει την αυτογνωσία με την τρέλα. Με το καταργημένο στον «Καιάφα» όριό τους να πχεί αως το αντίτιμο μιας πορείας που διαμορφώνεται χάρη σε τυχαία επιλεγμένες περιστάσεις – αν μπορεί να ειπωθεί κάτι τέτοιο.

Συμπερασματικά θα έλεγε κανείς πως αν κάτι δίνει το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του στον «Καιάφα», είναι το γεγονός πως όσο περισσότερος δυσκολίες δημιουργεί ο ίδιος ο συγγραφέας σε μια προβλεπόμενη εξέλιξη, τόσο περισσότερο συναρπαστική γίνεται η συνέχεια. Οσο περισσότερους φραγμούς ορθώνει ώστε ο ορίζοντας να του γίνεται σκεδόν αθέτος, τόσο διευρύνεται η προοπτική τα πρόσωπα και οι συνθήκες, τοποθετημένα όλα τους μέσα στο χρονικό διάστημα ενάμιση μίνια, να αποκτούν μια ανεξίπλη σφραγίδα.